

UITSLUITING EN ISOLATIE

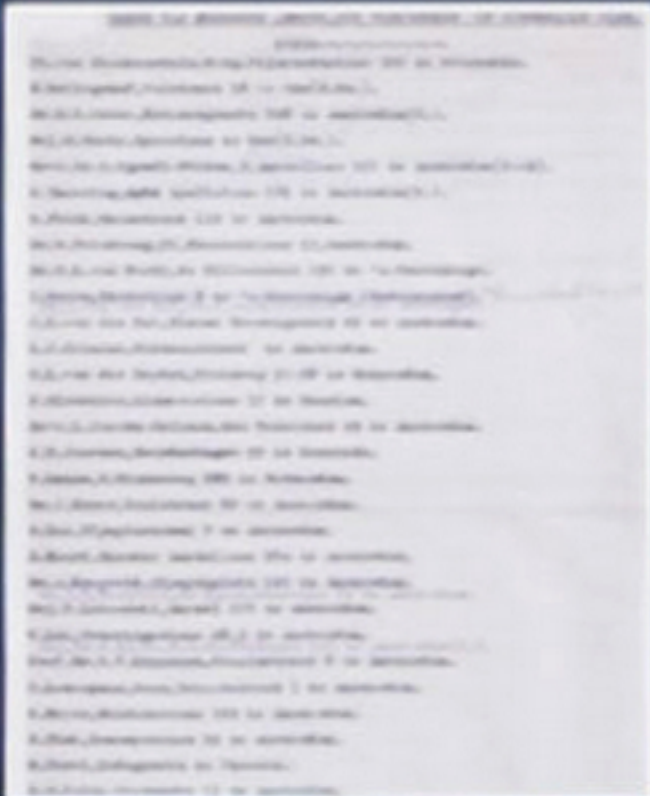
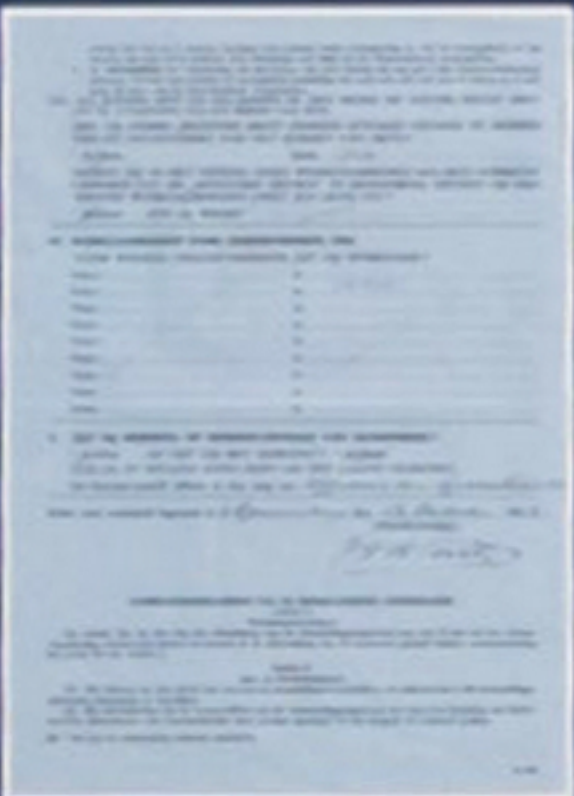
Enkele maanden na de Duitse inval werd het duidelijk: ook in Nederland zou het Nazi-regiem de uitroeiing van het Joodse volk tot inzet maken van zijn beleid. Met de Ariërverklaring als administratief middel werden de Joodse ambtenaren uit hun functie ontheven en vervolgens (22 november 1940) ontslagen. De verplichting tot het dragen van de Jodenster maakte sinds 29 april 1942 voor ieder duidelijk op wie de Nazi's en hun Nederlandse handlangers het hadden gemunt.

Op 15 mei 1942 promoveerde de Amsterdamse vrouwenarts Leo Isaïc Swaab aan de Universiteit van Amsterdam tot doctor in de geneeskunde. Hijzelf, zijn beide paranimfen en zijn moeder dragen de Jodenster. Kort daarna waren de universiteiten verboden gebied voor Joden.

Op 26 mei 1941 eisten de Duitsers vertegenwoordiging in het bestuur van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (NMG). Het bestuur moest meewerken aan drie anti-Joodse maatregelen. De publicatie van dit besluit in het Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde van 14 juni 1941 leidde tot een massaal protest. De leegloop van de NMG kwam snel op gang. Kort daarna werd in de illegaliteit het startsein gegeven voor het artsenverzet in de organisatie 'Medisch Contact'.

Op 19 december 1941 werd de NMG ontbonden. Haar plaats werd ingenomen door de Nederlandsche Artsenkamer. Om zich aan de maatregelen van de Artsenkamer te kunnen onttrekken lieten tientallen artsen weten van hun medische bevoegdheid verder af te zien. Ook de Joodse arts Hartog Ruben Vorst uit Den Haag, vroeger Officier van Gezondheid bij de Marine, koos daarvoor. Kort nadat hij het formulier had verstuurd, werd hij opgepakt en naar Kamp Amersfoort gebracht en vandaar via Westerbork naar Auschwitz gedeporteerd. Daar werd hij op 29 oktober 1942 vermoord.

Intensief werkte de Nederlandsche Artsenkamer aan het in kaart brengen van de medische beroepen in Nederland. Op de naamlijsten in hun administratie werden de Joodse artsen nadrukkelijk met een 'J' gemarkeerd. De aantekening 'vertrokken' was de eufemistische notering van hun deportatie naar een doorgangs-, concentratie- of vernietigingskamp.